

Comunicat de presă

Roșia Montană: Incluziunea în Lista monumentelor istorice a construcțiilor valoroase amenințate de acțiunile companiei Roșia Montană Gold Corporation

Asociația ARA a solicitat Direcției Județene pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național (DJCCPCN) Alba clasarea ca monumente istorice a 50 de construcții valoroase – locuințe tradiționale, biserici, edificii publice (școala veche, primăria veche, sediul întreprinderii miniere, maternitatea veche) – din satele *Roșia Montană* și *Corna*.

Cererile de clasare au fost depuse în 27 septembrie și 9 octombrie la sediul DJCCPCN Alba, direcția deconcentrată a Ministerului Culturii și Cultelor (MCC) în Județul Alba. Această instituție are obligația legală să inițieze în cel mai scurt timp procedura de clasare a imobilelor în cauză, să întocmească dosarele de clasare și să le înainteze spre analiză Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice. Pe durata desfășurării acestui proces, construcțiilor li se acordă, potrivit legii, statutul de monument istoric. De aici decurge, în primul rând, interdicția de a le desființa, de a le distruge total sau parțial sau de a le degrada. Se adaugă obligațiile proprietarilor de a le întreține și conserva și necesitatea obținerii avizului MCC pentru orice lucrare de construcție care are ca obiect oricare dintre clădirile pentru care a fost solicitată clasarea. În cea mai mare parte, aceste clădiri se află în proprietatea companiei Roșia Montană Gold Corporation (RMGC).

Scopul principal al acțiunii noastre – consfințirea valorii acestor construcții și ansambluri istorice și asigurarea protejării și punerii lor în valoare – i se adaugă un altul, conjunctural: prevenirea distrugerii acestor construcții în particular și a satelor Roșia Montană și Corna în general, prin acțiunile susținute de „eliberare” a zonei, desfășurate de compania minieră. RMGC a demolat deja, în Roșia Montană și satele vecine – Corna, Bunta, Țarina, Blidești și Bălmoșești – peste 120 de case din cele 138 pentru care a obținut de la Primăria comunei autorizații de desființare, în foarte multe cazuri cu încălcarea legii: *toate* casele demolate în satul Roșia Montană se aflau în zona de protecție a cel puțin unui monument istoric clasat, ceea ce impunea existența în dosarul de autorizare a avizului MCC și transfera responsabilitatea eliberării autorizațiilor de desființare către Consiliul Județean Alba. În toate aceste cazuri, peste 80(!), Primăria comunei Roșia Montană și-a depășit atribuțiile legale. Mai mult decât atât, toate aceste lucrări de desființare au loc înainte ca proiectul minier propus de RMGC să fi primit autorizațiile legale necesare pentru începerea lucrărilor.

Extrem de îngrijorătoare este coincidența demolării precipitate, la numai câteva zile după depunerea primului pachet de cereri, a uneia dintre casele pentru care a fost solicitată clasarea: Casa Șuluțiu (ridicată în 1897, situată în Roșia Montană la nr. 193), o construcție de mare valoare, atât din punct de vedere istoric cât și arhitectural și urbanistic, a cărei autorizație de desființare, eliberată ilegal în anul 2005, era de mult expirată!

Asociația ARA, organizație non-guvernamentală cu activitate în domeniul protejării și promovării patrimoniului cultural, ai cărei membri sunt implicați în studierea și protejarea sitului istoric Roșia Montană încă din anul 2000, va continua să monitorizeze acest caz și va propune măsuri de protejare a patrimoniului cultural istoric de valoare excepțională al acestui sit. De asemenea, Asociația ARA va semnala orice lezare constatată la adresa patrimoniului Roșiei Montane și va alerta autoritățile competente, pentru a preveni dispariția acestui sit sau a oricărei părți a acestuia.

Cererile de clasare, care cuprind expunerea de motive și argumentarea pentru fiecare caz în parte, precum și imagini ale construcțiilor, pot fi consultate pe situl asociației: www.simpara.ro, la secțiunea „Asociație”, rubrica „Monumente în pericol”.

Dr. Monica Mărgineanu Cârstoiu,
Președinte ARA
Cercetător Științific I la Institutul de Arheologie
„Vasile Pârvan” al Academiei Române, București

Ștefan Bălici,
Vicepreședinte ARA
Lector la Universitatea de Arhitectură
și Urbanism „Ion Mincu”, București